

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69
จังหวัดสมุทรปราการ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษด้านเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงภัยแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569)	1
1.1 บทนำ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 เป้าหมาย	2
1.4 การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	2
1.5 แนวโน้มสถานการณ์	4
1.6 นโยบายและมาตรการการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของกรมชลประทาน	4
1.7 แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้งในลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรปราการ	6
1.8 แหล่งงบประมาณ	7
1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน	7
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรปราการ	8
2.1 ด้านกายภาพ	8
2.2 ด้านการปกครอง	16
บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรปราการ	18
3.1 ครีวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	18
3.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	18
3.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	19
3.4 การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ	21
บทที่ 4 แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ	23
4.1 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	25
4.2 แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	27
4.3 การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ และกระบวนการแจ้งเตือน	26
4.4 พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ	27
4.5 แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ	27
4.6 การเตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ	30
บทที่ 5 การติดตามและรายงาน	31
บทที่ 6 รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน	32
ภาคผนวก	35

บทที่ 1

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงภัยแล้ง ปี 2568/69

(ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569)

จังหวัดสมุทรปราการ

1.1 บทนำ

ด้วยกรมอุตุนิยมวิทยาได้ออกประกาศเผยแพร่ผลการคาดการณ์ลักษณะอากาศของประเทศไทย ราย 3 เดือน ในช่วงเดือนธันวาคม 2568 - กุมภาพันธ์ 2569 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2568 โดยคาดการณ์ว่า ปริมาณฝนบริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะต่ำกว่าค่าปกติ ประมาณร้อยละ 30 ในขณะที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลจะมีปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าปกติ ประมาณร้อยละ 10 ซึ่งมีปริมาณฝนคาดการณ์ ประมาณ 40 – 80 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 52 มิลลิเมตร) สำหรับอุณหภูมิจากกรมอุตุนิยมวิทยาทั้งประเทศจะมีค่าใกล้เคียง กับค่าปกติ นอกจากนี้ จากข้อมูลการเฝ้าระวังปรากฏการณ์ลานีญา ณ เดือนตุลาคม 2568 ของกรมอุตุนิยมวิทยา คาดหมายว่า จากอุณหภูมิมิวน้ำทะเลบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตรที่ใกล้เคียงถึงต่ำกว่าปกติเล็กน้อย และระบบหมุนเวียนบรรยากาศบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองพลวัตแล้ว คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่อยู่ในสภาวะ ลานีญาในปัจจุบัน มีแนวโน้มจะยังคงอยู่ต่อไปจนถึงช่วงเดือนธันวาคม 2568 – เดือนกุมภาพันธ์ 2569 โดยคาดว่าจะเปลี่ยนกลับเข้าสู่ สภาวะปกติ ในช่วงเดือนมีนาคม 2569 ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 55 ดังนั้น ในช่วงเดือนธันวาคม 2568 – เดือนกุมภาพันธ์ 2569 ภาพรวมของประเทศไทยมีโอกาสจะเกิดภัยแล้งน้อย เนื่องจากมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า ค่าปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงเดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม 2569 ที่มีสภาวะปกติแล้ว คาดว่าปริมาณน้ำฝน จะไม่มาก และอาจไม่เพียงพอต่อกิจกรรมทางการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการบางประเภท เช่น การเพาะเลี้ยงปลา การเพาะปลูกข้าวนาปรัง เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ จึงได้จัดเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือน พฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569) สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยพิบัติด้านการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

1.3 เป้าหมาย

1.3.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

1.3.2 สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับปรุงแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

1.3.3 บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูก

1.4 การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

1.4.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงจร (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการได้ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัย อาจมีคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ 1.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

1) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันภัยแล้ง การอนุรักษ์ดิน และน้ำ เพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

2) มาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชน พร้อมแผนการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

1) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรได้เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจ/ประเมินความเสียหายเบื้องต้น และรายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมแซมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัยการช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ "การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)" ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ
และประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยง
จากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

1.5 แนวโน้มสถานการณ์

ข้อมูลรายงานการเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา เดือนตุลาคม 2568 ของกรมอุตุนิยมวิทยา คาดว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญที่อยู่ในสภาวะลานีญาในปัจจุบัน มีแนวโน้มจะยังคงอยู่ต่อไปจนถึงช่วงเดือน ธันวาคม 2568 – เดือนกุมภาพันธ์ 2569 โดยคาดว่าจะเปลี่ยนกลับเข้าสู่สภาวะปกติ ในช่วงเดือนมีนาคม 2569 ด้วยความน่าจะเป็นร้อยละ 55

1.6 นโยบายและมาตรการการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของกรมชลประทาน

1) นโยบายด้านการจัดสรรน้ำและการเกษตร

1.1) ด้านการจัดสรรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมการเพาะปลูก พืชฤดูแล้ง โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เห็นควรให้จัดสรรน้ำตามระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูกที่ประหยัด ให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค - บริโภค การรักษาระบบนิเวศ การอุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป โดยมีแนวทาง ดังนี้

1.1 หลักการจัดสรรน้ำ : จัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ/ สนับสนุน การใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม/ ใช้ระบบรอบเวรหรือกำหนดวิธีการเพาะปลูก ที่ประหยัดน้ำให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่

1.2 ลำดับความสำคัญในการจัดสรรน้ำ

1.2.1 เพื่อการอุปโภค - บริโภค และการประปา

1.2.2 เพื่อการรักษาระบบนิเวศทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย บรรเทา
สาธารณภัย จารัตประเพณีและคตินาคม เป็นต้น

1.2.3 เพื่อสำรองน้ำไว้สำหรับการใช้น้ำในช่วงต้นฤดูฝน สำหรับอุปโภค- บริโภค และรักษา
ระบบนิเวศ ในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2569

1.2.4 เพื่อการเกษตร

1.2.5 เพื่อการอุตสาหกรรม

1.2.6 เพื่อการพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว

1.2) ด้านการเกษตร

(1) กำกับติดตามสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของเกษตรกรให้เป็นไปตามแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งที่กำหนดไว้ โดยให้นำข้อมูลด้านการตลาดมาประกอบการตัดสินใจเพาะปลูกพืช

(2) การวางแผนการปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งที่ผ่านมา โดยพิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนเป็นปัจจัยหลักในการกำหนดพื้นที่เพาะปลูก ด้วยสภาพเศรษฐกิจและตลาดโลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การพิจารณาเพียงปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอต่อการวางแผนการเพาะปลูก ดังนั้น การวางแผนการปลูกพืช จำเป็นต้องขยายกรอบคิดให้ครอบคลุมมิติอื่น ๆ ร่วมด้วย ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจและการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มิติด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมิติด้านสังคมและความมั่นคง ทางอาหารของประเทศจะช่วยให้เกิดการวางแผนการเพาะปลูกฯ พืชในช่วงฤดูแล้งที่ “ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ” และ “ผลิตสิ่งที่ตลาดต้องการ” ไปพร้อมกัน

1.3) ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งและด้านการตลาด

2) มาตรการด้านการจัดสรรน้ำและด้านการเกษตร

2.1) ด้านการจัดสรรน้ำ

2.1.1 เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืนมีปริมาณน้ำ ต้นทุนสามารถสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปี 2568/69 ซึ่งวางแผนส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี ประมาณ 6.60 ล้านไร่

2.1.2 เขตลุ่มน้ำแม่กลอง ปริมาณน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี วางแผนจัดสรรน้ำ สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตร รวมไปถึงการส่งน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูแล้งปี 2569

2.1.3 เขตลุ่มน้ำอื่น ๆ ให้วางแผนจัดสรรน้ำสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน โดยสนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่ - พืชผัก ไม้ผล - ไม้ยืนต้น เพื่ออุปโภค - บริโภค รักษาระบบนิเวศ และเพื่อรักษาระบบนิเวศ (นำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า)

2.1.4 ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ (มีนาคม - ตุลาคม 2569) ปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักให้กับเขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึงและเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ

2.2) ด้านการเกษตร

ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน สืบเนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอ กรมชลประทาน จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง โดยมีการจัดสรรน้ำสำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปี 2 ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ปัจจุบันความต้องการบริโภคข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศมีแนวโน้มลดลง จึงต้องคำนึงถึงการตลาดเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง และพิจารณาทางเลือกในการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยเพื่อทดแทนการปลูกข้าวนาปี 2 รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบการให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสม เพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ

ในการนี้ ได้มีการริเริ่มโครงการสนับสนุนจากภาครัฐหลายโครงการ อาทิ โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปลูกพืชใช้น้ำน้อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและสร้างความหลากหลายในการประกอบอาชีพเกษตรกรให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการวางแผนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ โดยจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ พร้อมทั้งมีมาตรการในการกำกับติดตาม สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 อย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมให้การเพาะปลูกเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านการตลาดประกอบการวางแผนด้วย ท้ายที่สุด เพื่อให้การดำเนินนโยบายและมาตรการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งดำเนินการด้านการตลาดเพื่อสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรอันนำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศในระยะยาว

2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และด้านการตลาด

2.3.1 ให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน ทราบแนวโน้มความต้องการของตลาด ราคา และแหล่งรับซื้อพืชฤดูแล้ง เป็นต้น

2.3.2 ประสานและช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับผลผลิตพืชฤดูแล้ง

2.3.3 สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

- การปลูกข้าวรอบที่ 2 ควบคุมพื้นที่ปลูกไม่ให้เกินจำนวนที่กำหนด
- การปลูกพืชไร่พืชผัก ส่งเสริมให้มีพื้นที่ปลูกได้ตามจำนวนที่กำหนด

2.3.4 เชิญชวนเกษตรกรให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยเข้าร่วมโครงการของรัฐ โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมแปลงเรียนรู้การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลูกพืชใช้น้ำน้อย โครงการยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง กิจกรรมยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (ข้าว) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าวรอบที่ 2

2.3.5 การแนะนำให้เกษตรกรปฏิบัติดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการรักษาความชื้น และลดการเผาตอซัง

1.7 แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้งในลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

กรมชลประทาน ได้วางแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2568/69 ทั้งประเทศ ปริมาณน้ำใช้การได้ ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ จากทั่วประเทศ ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 47,516 ล้าน ลบ.ม. โดยได้มีแผนการวางแผนจัดสรรน้ำรวมทั้งประเทศ 33,753 ล้าน ลบ.ม. แบ่งเป็นแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง จำนวน 29,563 ล้าน ลบ.ม. จำแนกเป็น เพื่อกองเก็บ 18,247 ล้าน ลบ.ม. เพื่อกองเก็บ-บริโภค 2,478 ล้าน ลบ.ม. เพื่อรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 8,568 ล้าน ลบ.ม. และพร่องระบายน้ำ เพื่อรักษาเสถียรภาพอ่างเก็บน้ำอีก 4,190 ล้าน ลบ.ม. (เฉพาะลุ่มน้ำเจ้าพระยาคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 2,045 ล้าน ลบ.ม.) นอกจากนี้ ยังมีปริมาณสำรองน้ำไว้สำหรับต้นฤดูฝนประมาณ 15,808 ล้าน ลบ.ม. สำหรับแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทานปี 2568/69 ทั้งประเทศ จำนวน 15.52 ล้านไร่ แยกเป็น

ข้าวนาปรัง 10.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.67 ล้านไร่ พืชต่อเนื่องและอื่นๆ 4.80 ล้านไร่ (อ้อย 1.05 ล้านไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 2.74 ล้านไร่ บ่อปลา - บ่อกุ้ง 0.76 ล้านไร่ และอื่นๆ 0.25 ล้านไร่)

1.7.1 กลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกัน จำนวน 17,245 ล้าน ลบ.ม. ได้กำหนดแผนการระบายน้ำจากเขื่อน 4 เขื่อนหลัก (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) และรักษาระบบนิเวศแม่น้ำท่าจีน - แม่น้ำเจ้าพระยา 500 ล้าน ลบ.ม. สำหรับกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ที่กำหนดไว้ รวมทั้งสิ้น 9,500 ล้าน ลบ.ม. แยกเป็นเพื่อการอุปโภค - บริโภค 1,150 ล้าน ลบ.ม. เพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 1,440 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้าน ลบ.ม. สำหรับแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2568/69 พื้นที่กลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 7.40 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปรัง 6.27 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.08 ล้านไร่ อ้อย 0.38 ล้านไร่ ไม้ผล- ไม้ยืนต้น 0.31 ล้านไร่ บ่อปลา - บ่อกุ้ง และอื่นๆ 0.36 ล้านไร่

1.7.2 กลุ่มน้ำภาคตะวันออก

ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 เขื่อนขุนด่านปราการชล มีปริมาณน้ำใช้การได้ 214 ล้าน ลบ.ม. โดยมีแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง 187 ล้าน ลบ.ม. แบ่งเป็น น้ำเพื่อการเกษตร 136 ล้าน ลบ.ม. เพื่ออุปโภค-บริโภค 11 ล้าน ลบ.ม. เพื่อรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ 39 ล้าน ลบ.ม. และมีแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2568/69 จำนวน 14,040 ไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปรัง 9,500 ไร่ ไม้ผล - ไม้ยืนต้น 4,540 ไร่

1.7.3 แผนการจัดสรรน้ำและสรุปสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ มีแผนการจัดสรรน้ำ ประกอบด้วย เพื่อการรักษาระบบนิเวศ 600 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 105 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งมีพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 ในเขตชลประทาน 50,819 ไร่ ประกอบด้วย นาปรัง 40,996 ไร่ และพืชผัก 9,823 ไร่

1.8 แหล่งงบประมาณ

- งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2569 ของหน่วยงาน
- เงินอุดหนุนราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ พ.ศ. 2562
- สินเชื่อกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
- สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2568 – เดือนเมษายน 2569

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ด้านกายภาพ

2.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยอยู่ตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา และเหนืออ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 - 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 - 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557.50 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร

2) อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร (เขตลาดกระบัง และพระโขนง) ระยะทาง 55.00 กิโลเมตร
- ทิศใต้ ติดต่อกับอ่าวไทย (พื้นที่ชายฝั่งทะเล) ระยะทาง 47.20 กิโลเมตร
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะทาง 42.60 กิโลเมตร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร (เขตบางขุนเทียน) ระยะทาง 34.20 กิโลเมตร

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดสมุทรปราการ
ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

3) สภาพพื้นที่

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางแยกพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันตกและด้านตะวันออก ไม่มีภูเขา ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ (ป่าบก) มีแต่ป่าชายเลน ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.1) บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทั้งสองฝั่งเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา ทำสวน และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่ปัจจุบันพื้นที่บางส่วนได้เปลี่ยนไปเป็นโรงงาน ที่อยู่อาศัย และเขตพาณิชย์กรรม ตามสภาพสถานะเศรษฐกิจด้านการค้า การลงทุน และชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นใหม่

3.2) บริเวณตอนใต้ชายติดทะเล เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเลท่วมถึง ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เป็นดินเหนียวลุ่ม เหมาะแก่การทำนาจากป่าชายเลน และการเพาะเลี้ยงสัตว์ชายฝั่ง

3.3) บริเวณที่ราบตอนเหนือและตะวันออก บริเวณนี้เป็นที่ราบกว้างใหญ่ สำหรับระบายน้ำ และเก็บกักน้ำ อำนวยประโยชน์ในด้านการชลประทาน การทำนา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ และมีธุรกรรมที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงหรือ Supply Chain ทั้งด้านการค้า การลงทุน ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรมแปรรูป กิจกรรม Logistics และอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ

2.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล

จังหวัดสมุทรปราการอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมซึ่งพัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิด คือ พัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว เรียกว่า ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลของลมนี้ทำให้บริเวณจังหวัดสมุทรปราการมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้หรือทิศใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป หากพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย สามารถแบ่งฤดูกาลของจังหวัดสมุทรปราการออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

1.1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน

1.2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะมีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำฝนและความชุ่มชื้นเข้ามายังประเทศไทย จึงทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป โดยมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน

1.3) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้อากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวจัดในเดือนมกราคม

2) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 2.1 ปริมาณน้ำฝน จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2558 - 2567

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
2567	1,463.4	113
2566	1,270.4	92
2565	1,817.0	133
2564	1,796.5	117
2563	1,534.3	113
2562	962.6	97
2561	1,524.2	128
2560	1,650.9	132
2559	2,082.7	122
2558	1,648.4	107

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 2.2 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2558 - 2567

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2567	36.1	19.7	29.47	98	35	76
2566	36.7	18.3	29.20	98	21	73
2565	36.5	18.1	28.55	98	33	77
2564	36.0	16.6	28.54	98	35	75
2563	36.0	19.1	29.08	98	34	75
2562	36.5	18.4	29.12	99	30	74
2561	36.0	18.9	28.70	99	40	76
2560	36.0	16.6	28.77	99	33	75
2559	35.8	16.0	28.96	97	36	76
2558	36.8	17.3	28.88	98	30	76

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ

2.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล มีระดับความสูงของผิวดินจากระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง +0.50 ถึง +1.50 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัด คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีแนวการไหลจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ต่อเนื่องจากเขตกรุงเทพมหานคร โดยไหลผ่านอำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร แม้ว่าแม่น้ำเจ้าพระยาจะเป็นแหล่งน้ำที่หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรในภาคกลาง แต่เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพน้ำลดลงรวมทั้งได้รับอิทธิพลจากความเค็มของน้ำทะเล ประกอบกับเขตพื้นที่ที่แม่น้ำไหลผ่านมีการทำการเกษตรเพียงส่วนน้อยในเขตอำเภอพระประแดง ดังนั้น การใช้ประโยชน์จากแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีเฉพาะด้านการระบายน้ำและการคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก ทั้งนี้ การแบ่งลุ่มน้ำหลักในประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำบางปะกง โดยมีพื้นที่ครอบคลุมดังนี้

1) ลุ่มน้ำบางปะกง ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

- อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง
- อำเภอบางพลี ในพื้นที่ตำบลบางโฉลง ตำบลบางปลา และตำบลหนองปรือ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลราชาเทวะ
- อำเภอเมืองสมุทรปราการ ในพื้นที่ตำบลบางปู และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางปูใหม่ และตำบลแพรกษาใหม่

2) ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

- อำเภอพระประแดง
- อำเภอบางพลี ในพื้นที่ตำบลบางแก้ว และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลราชาเทวะ
- อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ในพื้นที่ตำบลในคลองบางปลากด ตำบลบ้านคลองสวน และตำบลปากคลองบางปลากด และในพื้นที่บางส่วนของตำบลนาเกลือ และตำบลแหลมฟ้าผ่า
- อำเภอเมืองสมุทรปราการ ในพื้นที่ตำบลท้ายบ้าน ตำบลท้ายบ้านใหม่ ตำบลเทพารักษ์ ตำบลบางด้วน ตำบลบางโปรง ตำบลบางเมือง ตำบลบางเมืองใหม่ ตำบลปากน้ำ ตำบลแพรกษา และตำบลสำโรงเหนือ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางปูใหม่ และตำบลแพรกษาใหม่

3) คลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ประกอบด้วย

(1) คลองธรรมชาติในเขตจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออก ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 48 คลอง ความยาวรวม 272.882 กิโลเมตร ความจุรวม 8,642,056 ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 2.3 รายชื่อคลองธรรมชาติในเขตจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออก

ลำดับ	ชื่อคลอง	ขนาดคลอง				ปริมาณน้ำ เก็บกักสูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
		ความยาว (กิโลเมตร)	ท้องคลอง เฉลี่ย (เมตร)	ตลิ่งกว้าง เฉลี่ย (เมตร)	ความลึก เฉลี่ย (เมตร)	
1	บางคลี	11.760	4	25	2.50	426,300
2	บ้านยา - บางเพรียง	8.220	4	25	2.50	297,975
3	โคงประทุน	4.670	4	20	2.50	140,100
4	บางปลาร้า	12.580	4	20	2.50	377,400
5	บางปู	2.500	4	20	2.50	75,000
6	มหาชัย	4.615	4	20	2.50	138,450
7	ลาดหวาย	10.430	6	25	2.50	404,163
8	สภะยี่สิบห้า	3.230	4	15	2.50	76,713
9	สภะยี่สิบ	4.300	4	15	2.50	102,125
10	หัวเกลือ	6.190	4	20	2.50	185,700
11	อ้อมคลองด่าน	1.100	20	50	3.20	123,200
12	หกล้วน	4.450	4	18	2.50	122,375
13	ทับนาง - ตำหรุ	11.300	4	18	2.50	310,750
14	ควาย	3.100	6	25	2.50	120,125
15	หนองคา	2.800	4	18	2.50	77,000
16	หนึ่งบางปลา	6.000	4	18	2.50	165,000
17	สองบางปลา	6.000	4	18	2.50	165,000
18	สามบางปลา	6.000	4	18	2.50	165,000
19	สี่บางปลา	9.500	5	20	2.50	296,875
20	ห้าบางปลา	9.500	5	20	2.50	296,875
21	หกบางปลา	9.500	4	15	2.50	225,625
22	เจ็ดบางปลา	8.500	4	20	2.50	255,000
23	แปดบางปลา	7.800	4	15	2.50	185,250
24	เก้าบางปลา	7.500	5	20	2.50	234,375
25	บางน้ำจืด	11.200	12	30	2.50	588,000
26	มอญ (จรเข้บ่อย)	5.150	5	25	2.50	193,125
27	กาหลง	7.240	5	20	2.50	226,250
28	ชวดงูเห่า	6.800	4	20	2.50	204,000
29	ชวดบัว	2.280	4	20	2.50	68,400

ลำดับ	ชื่อคลอง	ขนาดคลอง				ปริมาณน้ำ เก็บกักสูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
		ความยาว (กิโลเมตร)	ท้องคลอง เฉลี่ย (เมตร)	ตลิ่งกว้าง เฉลี่ย (เมตร)	ความลึก เฉลี่ย (เมตร)	
30	ชวดใหญ่	1.600	5	25	2.50	60,000
31	ตาปู	5.420	4	20	2.50	162,600
32	บางกระเทียม	6.950	5	25	2.50	260,625
33	บางนา	4.250	5	25	2.50	159,375
34	ปากน้ำ	5.500	5	25	2.50	206,250
35	มอญ	5.140	4	20	2.50	154,200
36	ลำตันไทร	3.520	4	20	2.50	105,600
37	สารหงษ์	4.500	4	20	2.50	135,000
38	สนามพลี	7.350	4	20	2.50	220,500
39	โองแตก	4.640	4	20	2.50	139,200
40	บางเสาธง	3.880	4	20	2.50	116,400
41	บางพลี	2.540	4	20	2.50	76,200
42	บางเสา	9.200	4	20	2.50	276,000
43	ช้างตายบน	1.600	4	20	2.50	48,000
44	ช้างตายล่าง	3.880	5	25	2.50	145,500
45	บางขวาง	4.430	3	12	2.00	66,450
46	บางลำพู	1.400	3	12	2.00	21,000
47	ศาลเจ้า	1.400	3	12	2.00	21,000
48	บางกะสีบน	1.467	3	12	2.00	22,005
รวม		272.882	รวม			8,642,056

ที่มา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

พื้นที่เขตจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งพื้นที่การรับผิดชอบออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

(2.1) พื้นที่ในเขตชลประทาน คลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออกทั้งหมด 436,100 ไร่ อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตรและโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต มีคลองชลประทาน 31 คลอง ความยาว รวม 311,090 กิโลเมตร ความจุรวมประมาณ 22,045,555 ลูกบาศก์เมตร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบางพลี อำเภอมะเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 321,100 ไร่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต รับผิดชอบพื้นที่บางส่วนของ
อำเภอบางบ่อ มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 115,000 ไร่

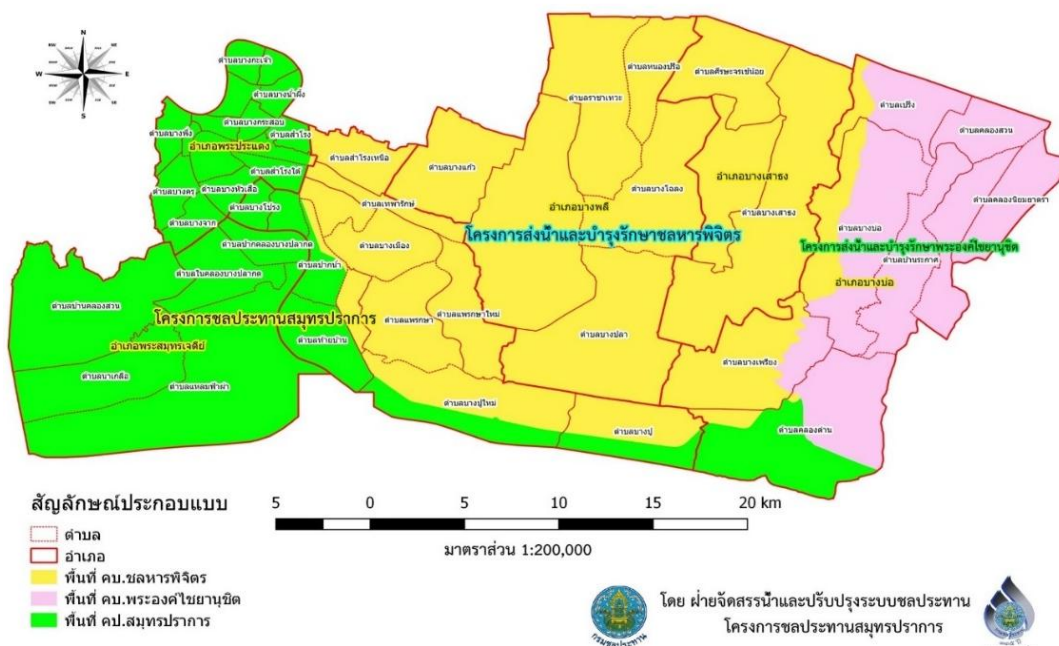
ตารางที่ 2.4 รายชื่อคลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณ เก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
1	คลองสำโรง	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,078,800
		คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	311,850
2	คลองชายทะเล	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,054,500
3	คลองพระองค์ไชยานุชิต	คบ.ชลหารพิจิตร	34,200	3,752,595
4	คลองด่าน	คบ.ชลหารพิจิตร	10,640	974,159
5	คลองลาดกระบัง - บางพลี	คบ.ชลหารพิจิตร	14,550	851,175
6	คลองบางโกล้ง	คบ.ชลหารพิจิตร	13,840	975,720
7	คลองจรเข้ใหญ่	คบ.ชลหารพิจิตร	17,150	1,209,075
8	คลองบางปลา	คบ.ชลหารพิจิตร	10,740	646,615
9	คลองเจริญราษฎร์	คบ.ชลหารพิจิตร	10,480	571,226
10	คลองเสาธง - เพชรพิชัย	คบ.ชลหารพิจิตร	15,420	902,070
11	คลองสุวรรณภูมิ	คบ.ชลหารพิจิตร	10,120	1,862,080
12	คลองกาหลง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	4,500	202,950
13	คลองกระแชงเตย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,750	372,313
14	คลองประเวศน์บุรีรมย์	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	10,100	954,450
15	คลองขวาง - เป็ริง - ชวดพร้าว	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	12,500	871,250
16	คลองสุคันธवास	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,000	199,800
17	คลองพระยาสมุทร - คลองบางพลีน้อย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	13,000	626,275
18	คลองหอมสิน	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	31,850
19	คลองพระยาอรรคราช	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	9,200	697,820
20	คลองปึกแก้ว - คลองบ้านระกาศ	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	14,500	509,675
21	คลองหม้อข้าวหม้อแกง - ไทรโยค	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,000	315,000
22	คลองกันยา	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	2,600	109,200
23	คลองนางหงษ์	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	2,500	90,000
24	คลองปึกกา - กันบึง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	9,750	789,750
25	คลองกัญญา คลองน้ำตาล คลองท้องคุ้ง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	7,250	512,756
26	คลองข้างคันกันน้ำทะเล	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,200	502,200

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณ เก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
27	คลองเจ๊กโย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,700	146,520
28	คลองมังกร	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	4,000	185,000
29	คลองบางนางเพ็ง - ลากเนื้อ	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,100	300,120
30	คลองสำมะชัย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,450	252,063
31	คลองแปดศอก	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,650	186,698
		รวม	311,090	22,045,555

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

(2.2) พื้นที่นอกเขตชลประทาน อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มีพื้นที่ประมาณ 191,457 ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอบางพลี อำเภอบางเสาธง อำเภอบางเสาธง และพื้นที่บางส่วน อยู่ฝั่งตะวันออกของอำเภอมะขามสมุทรปราการ ระหว่างแนวถนนสุขุมวิทกับแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดชายฝั่งทะเล ของอ่าวไทย ในฝั่งตะวันตกนี้ ประชาชนอาศัยที่ดินประกอบอาชีพการเกษตร เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงปู เลี้ยงหอยแครง โดยอาศัยน้ำจากคลองธรรมชาติที่รับมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือของจังหวัด เช่น คลองบางมด คลองกระอ้อม ฯลฯ โดยไหลผ่านเขตบางขุนเทียนและเขตราชบุรีบูรณะของกรุงเทพมหานคร แล้วระบายน้ำ ส่วนที่ไม่ต้องการลงทางใต้ผ่านลงคลองสรรพสามิต ซึ่งเป็นคลองน้ำเค็มไหลออกสู่ทะเลต่อไป

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

2.2 ด้านการปกครอง

2.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสมุทรปราการแบ่งเขตการปกครองภายในจังหวัดออกเป็น 6 อำเภอ ซึ่งมี 50 ตำบล 394 หมู่บ้าน 186 ชุมชน โดยมีองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 49 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 22 แห่ง (1 เทศบาลนคร 7 เทศบาลเมือง และ 14 เทศบาลตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล 26 แห่ง

ตารางที่ 2.5 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน							
				ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.
จังหวัดสมุทรปราการ	1,004.09	100.00	-	50	394	186	1	1	7	14	26
เมืองสมุทรปราการ	190.55	18.98	-	13	90	73	-	1	3	6	2
บางบ่อ	245.01	24.40	38	8	74	0	-	-	-	4	6
บางพลี	243.89	24.29	17	6	83	0	-	-	1	1	5
พระประแดง	73.37	7.31	12	15	67	113	-	-	3	-	6
พระสมุทรเจดีย์	120.38	11.99	21	5	42	0	-	-	-	2	4
บางเสาธง	130.89	13.03	32	3	38	0	-	-	-	1	3

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

2.2.2 ข้อมูลประชากร

จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ในปี 2568 จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 พบว่า มีประชากรตามทะเบียนราษฎรมากเป็นอันดับ 12 ของประเทศ และเป็นอันดับ 2 ของภาคกลาง รองจากกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจังหวัดรองรับการขยายตัวจากกรุงเทพฯ และสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ทั้งในด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการกระจายตัวของประชากร จึงทำให้จังหวัดมีประชากรที่ย้ายถิ่นจากที่อื่นมาอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยมีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งสิ้น 1,380,826 คน แบ่งเป็นประชากรชาย 654,057 คน ประชากรหญิง 726,769 คน จำนวนบ้าน 783,230 หลังคาเรือน และจำนวนประชากรต่อพื้นที่จังหวัดโดยเฉลี่ยประมาณ 1,375 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งจากข้อมูลปี 2566 - 2568 พบว่า ความหนาแน่นของจำนวนประชากรต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2.6 จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2567

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
เมืองสมุทรปราการ	254,886	286,284	541,170	290,565
บางบ่อ	57,550	61,364	118,914	57,066
บางพลี	136,506	154,270	290,776	189,000
พระประแดง	87,048	94,366	181,414	90,003
พระสมุทรเจดีย์	75,665	81,949	157,614	75,222
บางเสาธง	39,800	43,282	83,082	66,101
รวม	651,455	721,515	1,372,970	767,957

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ตารางที่ 2.7 จำนวนประชากรรวม ประชากรชาย ประชากรหญิง เนื้อที่ ความหนาแน่น และจำนวนบ้าน
ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2565 - 2567

รายการข้อมูล	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
ประชากรทั้งหมด (คน)	1,360,227	1,372,970	1,380,826
ประชากรชาย (คน)	646,798	651,455	654,057
ประชากรหญิง (คน)	713,429	721,515	726,769
เนื้อที่ (ตารางกิโลเมตร)	1,004.092	1,004.092	1,004.092
ความหนาแน่น (คนต่อตารางกิโลเมตร)	1,355	1,367	1,375
จำนวนบ้าน (หลังคาเรือน)	750,422	767,957	783,230

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

บทที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรปราการ

3.1 ครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการมีครุว์เรือนประชากรทั้งหมด 783,230 ครุว์เรือน มีครุว์เรือนเกษตรกรรม 12,989 ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ 1.66 ของครุว์เรือนประชากรทั้งหมด และมีแรงงานภาคเกษตร 15,640 ราย โดยอำเภอบางบ่อมีครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตรมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2566 พบว่า ครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตรมีจำนวนลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในระดับจังหวัดและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้แรงงานภาคเกษตรมีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีระดับรายได้ที่สูงกว่า และคนรุ่นใหม่ละทิ้งภาคเกษตรกรรมในขณะที่แรงงานภาคเกษตรในปัจจุบันมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น

ตารางที่ 3.1 จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2567

อำเภอ	ครุว์เรือน ทั้งหมด (ครุว์เรือน)	ครุว์เรือนเกษตรกรรม (ครุว์เรือน)			แรงงานภาคเกษตร (ราย)	
		ด้านพืช	ด้านปศุสัตว์	ด้านประมง	ด้านพืช	ด้านประมง
เมืองสมุทรปราการ	294,090	246	437	382	492	382
บางบ่อ	59,544	1,336	380	2,702	2,672	2,702
บางพลี	194,876	1,257	461	634	2,514	634
พระประแดง	91,107	785	354	9	1,570	9
พระสมุทรเจดีย์	76,640	145	279	1,540	290	1,540
บางเสาธง	66,973	1,057	264	721	2,114	721
รวม	783,230	4,826	2,175	5,988	9,652	5,988

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ทั้งหมด 627,557.50 ไร่ ในปี 2568 มีพื้นที่ทำการเกษตร 140,959.29 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.47 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ประกอบด้วยพื้นที่ทำการเกษตรด้านพืช 40,607.12 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรด้านประมง 99,434.29 ไร่ โดยอำเภอบางบ่อมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด

- พื้นที่ทำการเกษตรด้านพืช ปี 2567 ลดลงจากปี 2566 เนื่องจากการพัฒนาเมือง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ภาคอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ชุมชนและหมู่บ้านจัดสรร รวมถึงความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัด ประกอบกับที่ดินมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่เคยเป็นเจ้าของที่ดินเมื่อประสบปัญหาในการทำเกษตรก็เริ่มทยอยขายที่ดินให้กับนายทุน รวมทั้งปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมทั้งที่มาจากปัจจัยธรรมชาติและจากกิจกรรมของมนุษย์ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

- พื้นที่ทำการเกษตรด้านประมง ปี 2567 เพิ่มขึ้นจากปี 2566 เนื่องจากเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.1) กันมากขึ้น

ตารางที่ 3.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2568

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตรด้านพืช (ไร่)					พื้นที่ทำการเกษตรด้านประมง (ไร่)
	ที่นา	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	พืชไร่/พืชผัก	ไม้ดอก ไม้ประดับ	พืชอื่นๆ	
เมืองสมุทรปราการ	-	141	13	-	1,844	6,305.27
บางบ่อ	12,241.79	1,609	793	-	5,715	42,504.64
บางพลี	19.76	2,971	191	-	2,910	10,230.94
พระประแดง	-	539	46	72	138	6.50
พระสมุทรเจดีย์	-	98	-	-	35	27,715.90
บางเสาธง	4,163.57	1,988	112	-	4,967	12,671.04
รวมทั้งหมด	16,425.12	7,346	1,155	72	15,609	99,434.29

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

3.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

3.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

พื้นที่เขตจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งพื้นที่การรับผิดชอบออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) **พื้นที่ในเขตชลประทาน** ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออกทั้งหมด 436,100 ไร่ อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต มีคลองชลประทาน 31 คลอง ความยาวรวม 311.09 กิโลเมตร ความจุรวมประมาณ 22,045,555 ลูกบาศก์เมตร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบางพลี อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 321,100 ไร่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต รับผิดชอบพื้นที่บางส่วนของอำเภอบางบ่อ มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 115,000 ไร่

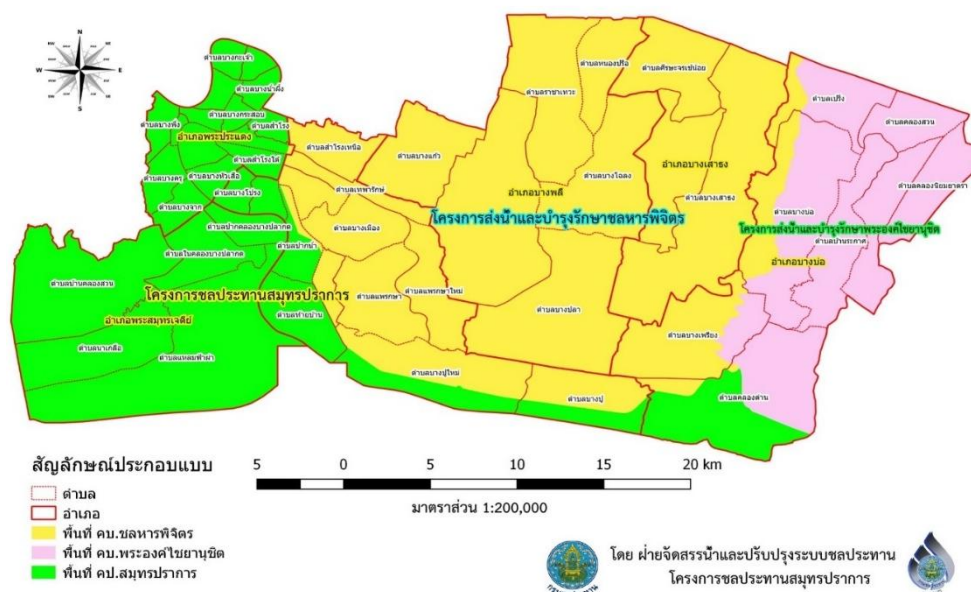
ตารางที่ 3.3 รายชื่อคลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณเก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
1	คลองสำโรง	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,078,800
		คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	311,850
2	คลองชายทะเล	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,054,500
3	คลองพระองค์ไชยานุชิต	คบ.ชลหารพิจิตร	34,200	3,752,595
4	คลองด่าน	คบ.ชลหารพิจิตร	10,640	974,159

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณ เก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
5	คลองลาดกระบัง - บางพลี	ค.บ.ชลหารพิจิตร	14,550	851,175
6	คลองบางโกลน	ค.บ.ชลหารพิจิตร	13,840	975,720
7	คลองจรเข้ใหญ่	ค.บ.ชลหารพิจิตร	17,150	1,209,075
8	คลองบางปลา	ค.บ.ชลหารพิจิตร	10,740	646,615
9	คลองเจริญราษฎร์	ค.บ.ชลหารพิจิตร	10,480	571,226
10	คลองเสาช้าง - เพชรพิชัย	ค.บ.ชลหารพิจิตร	15,420	902,070
11	คลองสุวรรณภูมิ	ค.บ.ชลหารพิจิตร	10,120	1,862,080
12	คลองกาหลง	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	4,500	202,950
13	คลองกระแซงเตย	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	5,750	372,313
14	คลองประเวศน์บุรีรมย์	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	10,100	954,450
15	คลองขวาง - เป็ริง - ชวดพร้าว	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	12,500	871,250
16	คลองสุคันธาวาส	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	3,000	199,800
17	คลองพระยาสมุทร - คลองบางพลีน้อย	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	13,000	626,275
18	คลองหอมสิน	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	31,850
19	คลองพระยาอรรคราช	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	9,200	697,820
20	คลองปึกแก้ว - คลองบ้านระกาศ	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	14,500	509,675
21	คลองหม้อข้าวหม้อแกง - ไทรโยค	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	5,000	315,000
22	คลองกันยา	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	2,600	109,200
23	คลองนางหงษ์	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	2,500	90,000
24	คลองปึกกา - กันปึง	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	9,750	789,750
25	คลองกัญญา คลองน้ำตาล คลองทองคั่ง	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	7,250	512,756
26	คลองช้างคั่นก้นน้ำทะเล	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	6,200	502,200
27	คลองเจ๊กโย	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	3,700	146,520
28	คลองมังกร	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	4,000	185,000
29	คลองบางนางเพ็ง - ลากเนื้อ	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	6,100	300,120
30	คลองลำมะชัย	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	5,450	252,063
31	คลองแปดศอก	ค.บ.พระองค์ไชยานุชิต	3,650	186,698
		รวม	311,090	22,045,555

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

2) พื้นที่นอกเขตชลประทาน อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มีพื้นที่ประมาณ 191,457 ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอบางพลี อำเภอบางปะอิน อำเภอบางบาล และพื้นที่บางส่วนอยู่ฝั่งตะวันออกของอำเภอมะขามสมุทรปราการ ระหว่างแนวถนนสุขุมวิทกับแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ในฝั่งตะวันตกนี้ ประชาชนอาศัยที่ดินประกอบอาชีพการเกษตร เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงปู เลี้ยงหอยแครง โดยอาศัยน้ำจากคลองธรรมชาติที่รับมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือของจังหวัด เช่น คลองบางมด คลองกระอ้อม ฯลฯ โดยไหลผ่านเขตบางขุนเทียนและเขตราษฎร์บูรณะของกรุงเทพมหานคร แล้วระบายน้ำส่วนที่ไม่ต้องการลงทางใต้ผ่านคลองสรรพสามิต ซึ่งเป็นคลองน้ำเค็มไหลออกสู่ทะเลต่อไป

ภาพที่ 3.1 แผนที่แสดงโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

3.4 การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ

จากลักษณะทางกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ สามารถแบ่งส่วนการบริหารจัดการน้ำตามลักษณะพื้นที่ได้ 3 ส่วน ประกอบด้วย

3.4.1 พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา

บริเวณอำเภอพระประแดงและอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 170 ตารางกิโลเมตร หรือ 106,250 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ไม่มีระบบชลประทาน อาศัยการเก็บกักน้ำในคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา และน้ำทะเล ซึ่งเป็นน้ำกร่อยทั้งหมด

3.4.2 พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริ

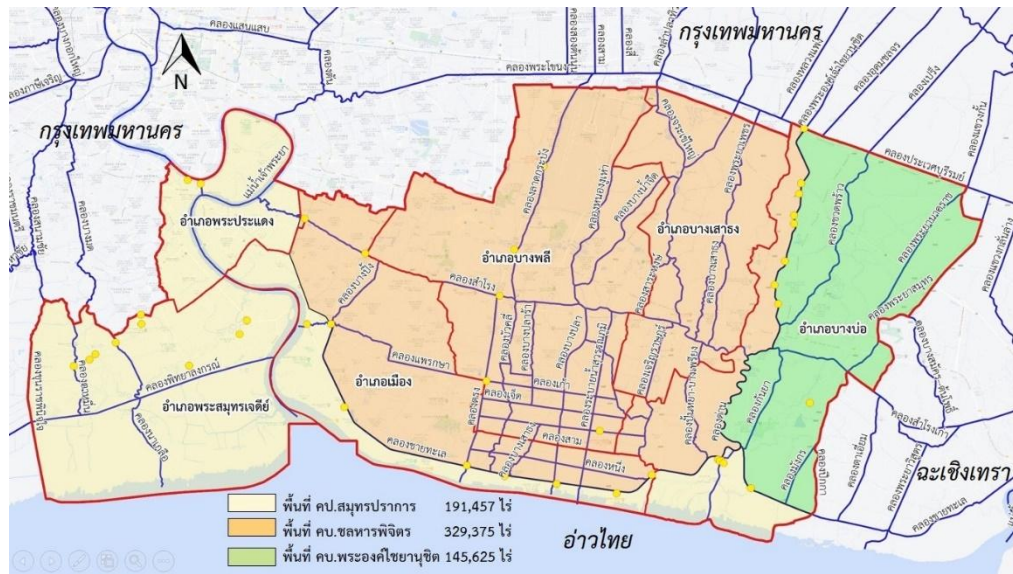
บริเวณพื้นที่ปิดล้อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาและแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการและบางส่วนของอำเภอบางพลี จำนวน 210 ตารางกิโลเมตร หรือ 131,250 ไร่ เป็นพื้นที่เขตชุมชนเมืองนอกเขตชลประทาน แต่สามารถรับน้ำจากคลองชลประทานภายนอกเข้าไปใช้บริหารจัดการได้ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนน้อย ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการระบายน้ำ และรักษาระบบนิเวศในเขตเมืองเป็นหลัก

3.4.3 พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านนอกแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริ

ในเขตอำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง และบางส่วนของอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี จำนวน 264 ตารางกิโลเมตร หรือ 390,000 ไร่ เป็นพื้นที่ในเขตชลประทานลุ่มเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก ซึ่งรับน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาและเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

สำหรับแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริเป็นคันป้องกันน้ำท่วม (King dike) ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระราชทานแนวทางป้องกันอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี 2523 และ 2526 โดยใช้แนวถนนในทิศทางเหนือ-ใต้ ตั้งแต่บริเวณจังหวัดปทุมธานี ผ่านกรุงเทพมหานคร และจรดแนวชายทะเลในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยในเขตจังหวัดสมุทรปราการใช้แนวถนนกิ่งแก้วและถนนบางพลี-ตำหรุเป็นแนวคันกั้นน้ำ

ปัจจุบันพื้นที่นอกแนวคันกันน้ำซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการระบายน้ำตามแนวพระราชดำริประกอบด้วยคลองระบายน้ำตามธรรมชาติเชื่อมโยงถึงกัน จำนวน 63 สาย ปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุดประมาณ 26.600 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยคลองทั้งหมดมีลักษณะเป็นคลองดิน มีการใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการส่งน้ำและระบายน้ำควบคู่กันไป คลองที่สำคัญ ได้แก่ คลองประเวศบุรีรมย์ คลองพระองค์ไชยานุชิต คลองสำโรง คลองด่าน คลองลาดกระบัง คลองบางโหลง คลองจระเข้ใหญ่ คลองบางเสาธง คลองบางปลา คลองชายทะเล คลองเจริญราษฎร์ และคลองระบายน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบตาม พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พ.ศ. 2485

ภาพที่ 3.2 แผนที่แสดงคลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ
ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

บทที่ 4

แนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69

จังหวัดสมุทรปราการ

4.1 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย และเมื่อเกิดภัยพิบัติขอรับการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1) เกณฑ์ในการจัดการสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
1	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไป หรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร สามารถควบคุมสถานการณ์ และระงับภัยได้โดยลำพัง	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย (อ.บ.ต./ เทศบาล/เมืองพัทยา/อำเภอ/ สำนักงานเขต	- เกษตรอำเภอ ประมงอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด และ/หรือ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเข้า ควบคุมสถานการณ์	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ส่วนหน้า (กองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด หรือกองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด - หัวหน้าหน่วยงานระดับ จังหวัด
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบรุนแรง กว้างขวาง หรือสาธารณภัย ที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ หรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการกลาง และ/หรือ ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติเข้าควบคุม สถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงฯ
4	สาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ หรือรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2) เกณฑ์การยกกระดับภัย

การยกกระดับภัยพิจารณาโดยใช้ปัจจัยด้านทรัพยากร พื้นที่ เวลา ประชากร งบประมาณ ความซับซ้อน เป็นเกณฑ์ในการนำเสนอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้อำนวยการจังหวัด/ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/นายกรัฐมนตรี ประกอบการพิจารณาตัดสินใจประกาศยกกระดับของภัยพิบัติ

ปัจจัย	เกณฑ์การยกกระดับความรุนแรงของภัย		
	ระดับ 1 สู่ระดับ 2	ระดับ 2 สู่ระดับ 3	ระดับ 3 สู่ระดับ 4
ทรัพยากร Resource	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) จากหน่วยงานภายนอกพื้นที่อำเภอเข้าดำเนินการให้ความช่วยเหลือ	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) จากหน่วยงานภายนอกพื้นที่จังหวัดเข้าดำเนินการให้ความช่วยเหลือ	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) และมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุน ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
ประชากร Population	เมื่อมีผู้ประสบภัยมากกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ประสบภัย	เมื่อมีผู้ประสบภัยมากกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ประสบภัย	-
เวลา Time	-	เมื่อต้องใช้เวลาในการรับมือ (เผชิญเหตุ) กับเหตุการณ์ตั้งแต่ 72 ชั่วโมงขึ้นไป	-
พื้นที่ Area	-	เมื่อมีพื้นที่ประสบภัยตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไป	-
งบประมาณ Budget	-	เมื่องบประมาณที่มีอยู่ในอำนาจของจังหวัด ไม่เพียงพอต่อการรับมือเหตุการณ์	-
ความซับซ้อน Complexity	เมื่อระบบสาธารณูปโภคหรือโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่นได้รับความเสียหาย จนทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติและทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ไม่สามารถรับมือกับเหตุการณ์ได้	- เมื่อระบบสาธารณูปโภคหรือโครงสร้างพื้นฐานหรือพื้นที่เศรษฐกิจหลักได้รับความเสียหายจนทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ และทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ไม่สามารถรับมือกับเหตุการณ์ได้ - สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนสามารถส่งผลให้เกิดสถานการณ์ต่อเนื่อง และมีแนวโน้มขยายวงกว้างมากขึ้น หรือหน่วยงานภายนอกจังหวัด - จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางจากจังหวัดข้างเคียง	เมื่อสถานการณ์มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศโดยรวม

ปัจจัย	เกณฑ์การยกระดับความรุนแรงของภัย		
	ระดับ 1 สู่ระดับ 2	ระดับ 2 สู่ระดับ 3	ระดับ 3 สู่ระดับ 4
กฎหมาย Jurisdiction	เมื่อผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ผู้อำนวยการ กทม. (ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร) พิจารณาเห็นว่า สมควรยกระดับภัย	เมื่อผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่าสมควรยกระดับ ของภัย	เมื่อนายกรัฐมนตรี พิจารณาเห็นว่า สมควรยกระดับของภัย

4.2 แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด : จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา เมื่อเกิดภัยพิบัติเป็นหน่วยงานประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ หรือ คณะกรรมการอื่น ๆ ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งบรรเทาสถานการณ์และความเสียหายที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งรายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามฯ สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการให้การช่วยเหลือเกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ระดับปฏิบัติการ

1) สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ : ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่เกษตรกร พร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง รวมทั้งสำรวจพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

2) หน่วยงานกรมชลประทานในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ : ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์สภาพน้ำท่า และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร และประชาชนทราบผ่านทางสื่อต่างๆ ของหน่วยงาน

3) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

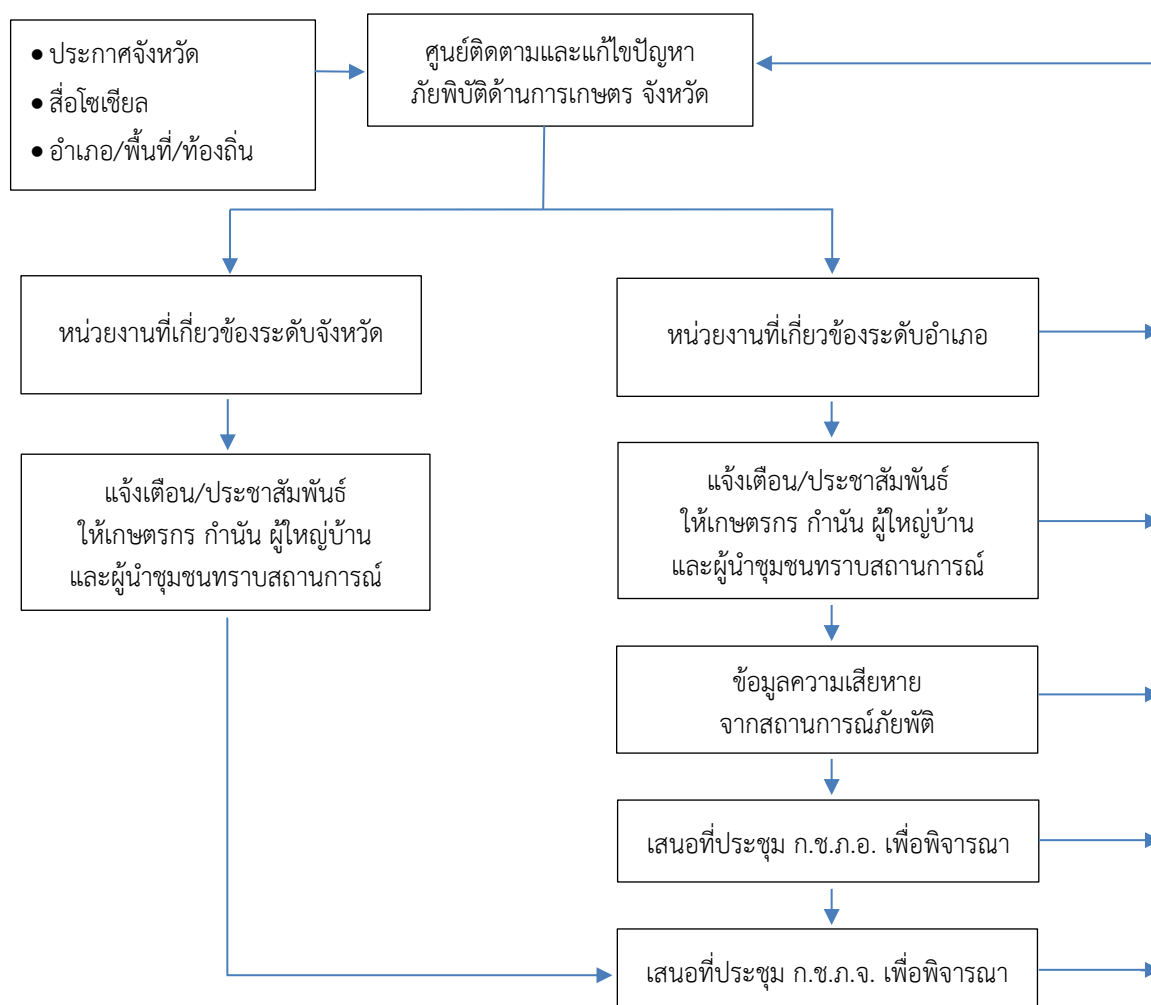
4.2.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการ และปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย

4.3 การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ และกระบวนการแจ้งเตือน

4.3.1 จัดทำแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัด แผนป้องกันและเผชิญเหตุ กระบวนการแจ้งเตือนสถานการณ์ความเสี่ยง แผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืช เป็นต้น

4.3.2 ประสานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีที่เกิดภัยพิบัติร่วมกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของกระทรวงมหาดไทย

4.3.3 กระบวนการแจ้งเตือน ใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อโซเชียลต่างๆ โดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด และส่งข้อมูลการแจ้งเตือนไปยังเกษตรอำเภอ ประมงอำเภอ และปศุสัตว์อำเภอ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารสถานการณ์/การแจ้งเตือนให้เกษตรกรในระดับอำเภอ/ตำบล พร้อมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน ผ่านช่องทางต่างๆ ต่อไป รายละเอียดตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพแสดงกระบวนการแจ้งเตือนและการช่วยเหลือเกษตรกร
เมื่อเกิดเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.4 พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ

4.4.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำเค็มรุก

1) อำเภอบางบ่อ จำนวน 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางบ่อ ตำบลบ้านระกาศ ตำบลบางพลีน้อย ตำบลบางเพรียง ตำบลคลองด่าน ตำบลคลองสวน ตำบลคลองนิมยาตรา

ชนิดพืชและไม้ผลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว และกล้วยน้ำว้า

2) อำเภอพระประแดง จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลทรงคนอง ตำบลบางยอ ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกอบัว และตำบลบางกะเจ้า

ชนิดพืชและไม้ผลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว และกล้วยน้ำว้า

3) อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลนาเกลือ ตำบลบ้านคลองสวน ตำบลแหลมฟ้าผ่า ตำบลปากคลองบางปลากด ตำบลในคลองบางปลากด

ชนิดพืชและไม้ผลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ มะพร้าว

4.4.2 พื้นที่เสี่ยงคุณภาพน้ำไม่เหมาะสม

1) อำเภอบางพลี จำนวน 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางปลา ตำบลราชาเทวะ

2) อำเภอเมืองสมุทรปราการ จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลบางปู ตำบลบางปูใหม่ และตำบลบางเมือง

4.5 แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 จังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงภัยแล้ง ปี 2568/69 (ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เมษายน 2569) ของจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเตรียมการรองรับสถานการณ์ภัยแล้งด้านการเกษตร ของจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะก่อนเกิดภัย 2) ระยะขณะเกิดภัย และ 3) ระยะหลังเกิดภัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะ	แนวทางการดำเนินการ (เกษตรกร)	แนวทางการดำเนินการ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
ก่อนเกิดภัย	1. ติดตามการรายงานสภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา และการแจ้งเตือนภัยผ่านทาง Facebook ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ 2. ติดตามข้อมูลสถานการณ์น้ำจากศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ กรมชลประทาน http://wmisc.rid.go.th/ 3. เข้าร่วมไลน์กลุ่มภัยพิบัติ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารแจ้งเหตุภัยพิบัติ 4. เฝ้าระวังโรคระบาดในสัตว์/สัตว์น้ำช่วงฤดูแล้ง	1. ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง พร้อมติดตามเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ตลอดฤดูแล้ง 2. จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงรองรับพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ และปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำ พื้นที่เกษตร และพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศที่เหมาะสม 3. รวบรวมข้อมูลเครื่องสูบน้ำ และรถบรรทุกกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่คาดการณ์ว่าจะเกิดภัยแล้ง 4. วางแผนบริหารจัดการน้ำ และการเพาะปลูกพืชทนแล้ง ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้ง

ระยะ	แนวทางการดำเนินการ (เกษตรกร)	แนวทางการดำเนินการ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
	5. งดการเพาะปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องหลังการเก็บเกี่ยว และปลูกพืชใช้น้ำน้อย เช่น พืชสมุนไพร (ขมิ้น ไพล มะกรูด) มะพร้าว ฝรั่ง มะละกอ เป็นต้น 6. ปลูกพืชหรือใช้วัสดุคลุมหน้าดินเพื่อรักษาความชุ่มชื้นในดิน 7. ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ	เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ การเตรียมจัดหาสำรอง และการกักเก็บให้น้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและ/หรือการเกษตรตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน 5. การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืชประมง และปศุสัตว์ 6. การสร้างการรับรู้ โดยประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ทั้งเรื่องการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าและโรคระบาดในปศุสัตว์ที่มาในช่วงแล้ง การส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก แจ้งสถานการณ์น้ำเพื่อให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรับทราบปริมาณและคุณภาพน้ำที่จะนำเข้าบ่อเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งให้เฝ้าระวังสภาพอากาศที่ร้อนจัด เพื่อป้องกันสัตว์น้ำตายฉับพลัน พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลเทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อการบริหารจัดการน้ำในบ่อเลี้ยงปลา เช่น การใช้จุลินทรีย์เพื่อลดการเกิดโรคในสัตว์น้ำ เป็นต้น ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์, Facebook, Line กลุ่มภัยพิบัติ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนันผู้ใหญ่บ้าน
ขณะเกิดภัย	1. เกษตรกรถ่ายภาพความเสียหาย เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการขอรับความช่วยเหลือ และบันทึกข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น (วันเวลาที่เกิดเหตุ) เพื่อรอการสำรวจความเสียหาย 2. ช่องทางการแจ้งเหตุภัยพิบัติ - ผู้ใหญ่บ้าน /เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ประมงอำเภอ และปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ / อกม. -ไลน์กลุ่มภัยพิบัติ จังหวัดสมุทรปราการ	1. จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ 2. จัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ประสบภัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ปริมาณน้ำในลำคลอง คุณภาพน้ำ ค่าความเค็มของน้ำ 3. ประสานขอรับการสนับสนุนรถบรรทุกกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เกิดภัยแล้ว

ระยะ	แนวทางการดำเนินการ (เกษตรกร)	แนวทางการดำเนินการ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
	- โทรศัพท์ 0 2389 5865 ต่อ 202 (ในวันเวลาราชการ) - โทรศัพท์มือถือ 08 4656 3321, 09 8229 2941 และ 08 5862 3386	4. รายงานข้อมูลความเสียหายเบื้องต้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบ
หลังเกิดภัย	1. ปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร 2. ติดตามข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. แจ้งความเสียหายให้ส่วนราชการระดับอำเภอเพื่อเข้าประเมินความเสียหาย 4. เข้าร่วมการจัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับรองความเสียหายจากภัยแล้ง	1. จัดทีมฟื้นฟูภัยแล้ง โดยเกษตรอำเภอในฐานะประธานคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านเกษตรระดับอำเภอ ในพื้นที่ที่ประสบภัยแล้ง อำนาจการและบูรณาการการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความเดือดร้อนและการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่างๆ 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอขอรับการช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 (ก.ช.ภ.อ./ก.ช.ภ.จ.) โดยมีหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 3. รายงานผลการช่วยเหลือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบ

4.6 การเตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในช่วงก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction) ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม (Preparedness) เครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - เดือนเมษายน 2569 มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยแล้ง จังหวัดสมุทรปราการ จึงได้เตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ดังนี้

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วยงาน
1	รถยนต์บรรทุกเทท้าย ขนาด 2 ตัน	1 คัน	โครงการชลประทานสมุทรปราการ
2	เรือกำจัดวัชพืชขนาดเล็ก	4 ลำ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
3	รถแบคโฮ	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
4	รถบรรทุกทุกชนิด	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
5	รถบรรทุกเทท้าย	2 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
6	รถบรรทุก ขนาด 2 ตัน	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
7	รถตักหน้าขุดหลัง	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
8	รถพาร์มแทรกเตอร์	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
9	เรือเก็บผักตบชวาและกำจัดวัชพืชขนาดเล็ก	4 ลำ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต
10	เรือตรวจการ พร้อมเครื่องติดท้าย	1 ลำ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต
11	รถตักหน้าขุดหลัง	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต
12	รถบรรทุก 6 ล้อ ติดปั้นจั่น	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต

บทที่ 5

การติดตามและรายงาน

5.1 ก่อนเกิดภัย

ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ประสานงานกับโครงการชลประทานจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามเฝ้าระวัง ประเมินสถานการณ์และความเสี่ยงในการเกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกรในพื้นที่ให้ทราบและสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรเพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ รวมทั้งแจ้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่เตรียมการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ภัยพิบัติทางการเกษตร โดยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และยานพาหนะเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเผชิญเหตุหรือกรณีฉุกเฉิน และจัดเจ้าหน้าที่ให้พร้อมปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันทีเมื่อเกิดภัย ให้ศูนย์ติดตามฯ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่การเกษตรทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ และพื้นที่คาดว่าจะเสียหาย โดยการวิเคราะห์ประเมินพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด บูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ และประสานการปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ในการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรที่อาจเกิดขึ้น โดยในสถานการณ์ปกติให้รายงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ ภายในวันที่ 30 ของทุกเดือน

5.2 ขณะเกิดภัย

เมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและให้คำแนะนำในการฟื้นฟูอาชีพให้แก่เกษตรกร พร้อมทั้งเร่งสำรวจความเสียหายเบื้องต้นเพื่อเตรียมให้การช่วยเหลือโดยด่วนต่อไป

ทั้งนี้ หากมีสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรเกิดขึ้น ให้รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือไปยังศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรฯ ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : disas.plan@gmail.com หรือโทรสาร 0-2629-9660 ภายใน 24 ชั่วโมง และรายงานต่อเนื่องเป็นประจำทุกวันจนกว่าสถานการณ์จะสิ้นสุด

5.3 หลังเกิดภัย

เมื่อสถานการณ์เข้าสู่สภาวะที่สามารถสำรวจความเสียหายด้านการเกษตรได้ ให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรประจำเดือนส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรฯ ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : disas.plan@gmail.com หรือโทรสาร 0-2629-9660 ภายในวันที่ 30 ของทุกเดือน

บทที่ 6

การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ			0 2389 5865 ต่อ 202
1	นางณัฐชุตา เข้มทองสกุล	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	096-961-8863
2	นางสาวศศิดาร่า พุภักดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	09 8229 2941
3	นางสาวกมลนันท์ ทรรตสิริพานิช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	08 4656 3321
4	นายธนากร แจ่มแจ้ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	08 5862 3386
สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ			0 2389 2344 ต่อ 14
1	นายพินิจ จันทรพรหมดี	รักษาราชการแทนเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	08 2672 7760
2	นางสาวสุภาพร พงษ์โพธิ์เจริญ	เกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 7045 1528
3	นายไพโรจน์ กลับกลาย	เกษตรอำเภอบางบ่อ	08 5976 6711
4	นางสาวจันทร์ฉาย เพ็ญเขตวิทย์	เกษตรอำเภอบางพลี	06 5323 5565
5	นายกิตติพงศ์ พูลผล	เกษตรอำเภอพระประแดง	08 6944 9409
6	นางณิชาภัทร รักษาคุณ	เกษตรอำเภอพระสมุทรเจดีย์	09 4189 6029
7	นายฉัตรมงคล อ่อนสัมพันธ์	เกษตรอำเภอบางเสาธง	08 1251 9476
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ			0 2384 7530
1	นายแก่นเพชร เนียนแนบ	รักษาราชการแทนปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ	08 2302 2468
2	นางสาวจิตาภา เหลืองอร่าม	รักษาราชการแทน ปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 2022 3497
3	นายแก่นเพชร เนียนแนบ	รักษาราชการแทน ปศุสัตว์อำเภอบางบ่อ	08 2302 2468
4	นางสาวอาภานันท์ แซ่หลิว	รักษาราชการแทน ปศุสัตว์อำเภอบางพลี	08 3447 6933
5	นายศิริวัฒน์ อินทร์บุญ	ปศุสัตว์อำเภอพระประแดง	08 7169 1133
6	นายภาณุวัฒน์ อนันตรักษ์	ปศุสัตว์อำเภอพระสมุทรเจดีย์	08 9639 1155
7	นางสาวสุพัตรา สามารถกิจ	ปศุสัตว์อำเภอบางเสาธง	09 7871 4693
สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ			0 2173 9230
1	นายสมพร เกื้อสกุล	ประมงจังหวัดสมุทรปราการ	08 3522 6319
2	นางพิชชากร กลิ่นประทุม	ประมงอำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 1500 0108
3	นายนิรันดร์ น้อยรุ่ง	ประมงอำเภอบางบ่อ	08 1150 0210
4	นายกฤตศักดิ์ อ้นภักดี	ประมงอำเภอบางพลี	08 1150 0738
5	นายอาลิฟ วงแหวน	ประมงอำเภอพระสมุทรเจดีย์	08 1500 0752
6	นางศศิธรพิศ เอี่ยมพันธ์	ประมงอำเภอบางเสาธง	08 1150 0370

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
โครงการชลประทานสมุทรปราการ			0 2323 9192
1	นายภูมิวิทย์ นารถสกุล	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสมุทรปราการ	06 5915 1952
2	นายพิเชษฐ์ กัลปอนันต์ชาญ	นายช่างชลประทานอาวุโส	08 1480 9610
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร			0 2330 1213
1	นายสมเดช ศรีวิเชียร	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ชลหารพิจิตร	08 1371 8296
2	นายสุกฤษฎี สัมชะวร	นายช่างชลประทานอาวุโส	09 4652 4993
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต			08 351 4354
1	นายณัฐวุฒิ สินธุวงศ์	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา พระองค์ไชยานุชิต	08 1635 4584
2	นายวรา กลัดเนียม	นายช่างชลประทานอาวุโส	08 9181 6782
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ			0 2183 1012 - 15
1	นายสุทนต์ พูลสมบัติ	สหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	08 4898 1401
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ			0 2183 1016
1	นางสาวระพีพร พัฒนะแสง	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ สมุทรปราการ	08 9205 9223
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ			0 2174 4002 - 3
1	นางสาวสุดารัตน์ สุรินทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	06 4791 6553
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ			0 2382 6040 - 2
1	นายเวชยันต์ ชัยเส	หัวหน้าฝ่ายส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย	09 5936 0620
สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสมุทรปราการ			0 2174 4000
1	นางสาววันเพ็ญ ดาวเรือง	ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ	08 1450 3089
สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ			02 183 1050 - 3
1	นายอิติกร กิตตินันท์	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ	08 1752 0853
ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี			02 577 1688
1	นายมุ่งมาตร วั่งกะ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	08 1934 0041
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ชลบุรี			0 3835 1398
1	นางสาวนริศรา เอี่ยมคุ้ม	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6	06 2156 4553
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี			0 2520 5149 - 50
1	นางสาวนันทิชาลันทร ฐานักกาญจน์	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการศูนย์วิจัย และพัฒนาการเกษตรปทุมธานี	08 1860 8321

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดกาญจนบุรี			0 3491 9707
1	นายประยุทธ์ จันทร์หม	ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดกาญจนบุรี	09 2271 8240
สำนักงานธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ			0 2389 3820 0 2389 3752
1	นายเกรียงไกร จารย์โพธิ์	ผู้อำนวยการสำนักงานธนาการเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ	085 746 3418

ภาคผนวก

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๕๖๕/๒๕๖๗

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามที่ได้มีคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้ขับเคลื่อนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการเฝ้าระวัง ติดตาม รายงานสถานการณ์ แจ้งเตือน และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบ	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	รองผู้อำนวยการศูนย์
๓. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๔. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๕. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๖. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๗. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และ/หรือ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต และ/หรือ
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ

๑๙. ผู้อำนวยการ...

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด

กรรมการ

๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

กรรมการ
และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ
ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

๓. รายงานการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

๔. ติดตาม แก้ไขปัญหา และเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และ
เหมาะสมต่อสถานการณ์

๕. ประสานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายประยูร อินสกุล)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์